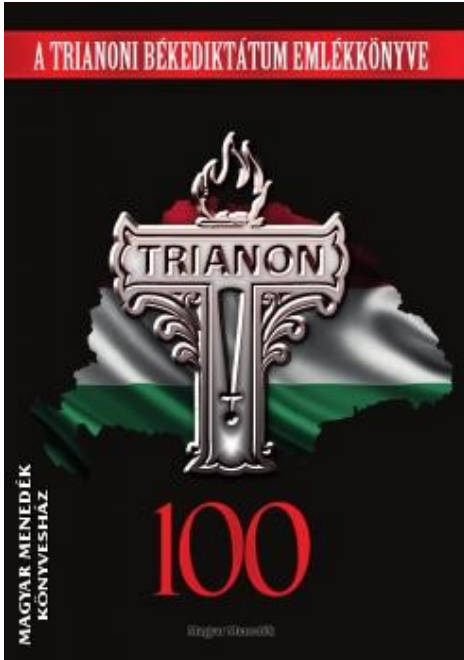

MAGYAROK TÖRTÉNETE - 35.

100 trianoni esztendő és az összetartozás éve

Mit kell tudniuk a szórványba kényszerült magyar családoknak az idén száz éves trianoni békediktátumról?

1920. június 4-én 16:32-kor írták alá a versailles-i Nagy Trianon-kastély 52 méter hosszú és 7 méter széles folyosóján, a La galerie des Cotellesben. A trianoni békeszerződés valójában békediktátum, kényszerszerződés, békeparancs volt. Az első világháborút kirobbantó, vesztes Osztrák–Magyar Monarchia egyik utódállama és a háborúban győztes antant hatalmai

(Nagy-Britannia, Franciaország, Olaszország, Japán, Belgium, Görögország, Nicaragua, Panama, Lengyelország, Portugália, Románia, Szerb-Horvát-Szlovén Állam, Sziám és Cseh-Szlovák ország) között létrejött szerződés, amely többek között a felbomlott Osztrák–Magyar Monarchia miatt Magyarország megcsonkításával sok kis többnemzetiségű államot hozott létre. Mintegy 3,3 millió magyar rekedt kívül az új magyar állam határain. A magyar nemzetiségűek lélekszáma az elcsatolt területeken az 1910-es népszámlálás alapján világháború után a Magyar Királyság lakóinak száma 20 886 487-ről 7 615 117-re esett vissza.

„Azért kell emlékeznünk és emlékeztetnünk Trianonra, mert annak következtében a Kárpát-medencében több mint egy évezrede őshonos magyarság – Európában egyedülálló módon! – ma nyolc államba szétszórva, szétszakítottan él. Az anyaországon kívüli hét országban kisebbségben, s többükben (főként Ukrajnában, de többé-kevésbé Romániában és Szlovákiában is) éppúgy alávetett, diszkriminált, szorongatott helyzetben küzd a megmaradásért, mint száz vagy ötven éve.

„Megfogyva bár, de törve nem”, szoktuk idézni Vörösmarty híres verssorát, de Illyés Gyula 1977-ben azt írta (Válasz Herdernek és Adynak), hogy a számokkal mérhető meggyengülésnél, megfogyatkozásnál

háznak tája

szinte katasztrofálisabb lett, ami Trianon után a nemzeti tudatot érte. Szellemi összetartó erő – a közérzés kohéziója – nélkül ugyanis nincs nemzet. Ezt a kohéziós erőt ráadásul nemcsak a határon túl támadták, gyengítették jobb- és baloldali sovíniszta diktatúrák, hanem a

határon innen is, a legsúlyosabban a megbocsáthatatlan a 2004. december 5-i népszavazás.

Ez és a szomszédos országokban részben megvalósult, de nagyobb részben még megvalósítandó teljes anyanyelvi, oktatási, kulturális,

gazdasági és politikai szabadság, az egyéni és közösségi (területi) nemzetiségi autonómia lehet a hatásos gyógyír a trianoni traumára. Ezért nem a gyászolás, hanem a gyógyulás feladatával, nem a harag és bosszúvágy, hanem a nemzeti összetartozás és együttműködés további erősítésével kell önnepelnünk ebben a centenáriumi esztendőben.”

Sorszámozás ára: 1990 Ft